

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ประกอบไปด้วยกลุ่มชนหลายเผ่าพันธุ์หรือหลายชาติพันธุ์ โดยเฉพาะในจังหวัดราชบุรีประกอบด้วยชาติพันธุ์อย่างน้อย 8 ชาติพันธุ์แต่ละชาติพันธุ์จะมีวัฒนธรรมอันดีงามของตนเองวัฒนธรรมที่ดียิ่งจะถูกสืบทอดกันมาเรื่อยๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขฉะนั้นไม่ว่าจะในอดีต ปัจจุบันหรืออนาคตวัฒนธรรมทั้งหมดของชนทุกเผ่าควรจะต้องดำรงอยู่ไปตลอดกาลถ้าชาติวัฒนธรรมที่ดีงามของตนเองแล้วมันก็จะสิ้นชาติไปศาสตราจารย์พระยาอนุมานราชธนหรือเสถียรโกเศศ นาคะประทีป (2483) กล่าวถึงชาติว่า “คำว่าชาติประกอบด้วย 3 อย่างคือคนแผ่นดินและวัฒนธรรมถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งจะเรียกว่าชาติไม่ได้ดังนั้นการพัฒนาองค์ประกอบของชาติให้คงอยู่ก็เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งดังคำกล่าวของพระยาอนุมานราชธน (2532 : น.57) ว่า “ชาติใดไม่กระตือรือร้นในการบำรุงและส่งเสริมวัฒนธรรมของตนให้มีความเจริญงอกงามและแพร่หลายได้ทันทั่วทั้งชาติก็น่าจะเป็นผู้ถูกชาติอื่นรุกรานในทางวัฒนธรรมดังนั้นเพื่อให้ถูกรุกรานหรือรุกรานก็ด้านอยู่ก็ต้องรู้จักปรับปรุงวัฒนธรรมของตนให้เจริญสิ่งแปลกใหม่ไม่ว่าจะเป็นของดีมีประโยชน์แก่ตนเสมอไปถ้าสิ่งแปลกใหม่นั้นไม่เข้ากันได้ดีกับรากฐานแห่งวัฒนธรรมของตน” ดังนั้นการอนุรักษ์วัฒนธรรมอันดีงามของตนเองจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งเพื่อความเข้มแข็งของอัตลักษณ์ของตนเองตระหนักถึงความสำคัญของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณีที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ชั่วลูกหลานซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ส่วนที่ 12 ว่าด้วยสิทธิชุมชนมาตรา 66 บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติและมีส่วนร่วมในการจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมรวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน

ปัจจุบันวัฒนธรรมอันดีงามของแต่ละชนเผ่าจะถูกคุกคามด้วยกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้วัฒนธรรมที่ดีงามของกลุ่มชนเผ่าหรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในโลกนี้โดยเฉพาะวัฒนธรรมทางตะวันออกได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันมีการรับวัฒนธรรมทางตะวันตกเข้ามา มากส่งผลทำให้วัฒนธรรมที่ฝังรากลึกค่อยๆ สูญหายไปแล้วคนที่อยู่ในท้องถิ่นก็จะพยายามรับวัฒนธรรมอื่นที่ไม่ใช่วัฒนธรรมตนเองเข้ามาใช้กับวิถีชีวิตของตนเองซึ่งมันทำให้เกิดชนชั้นผิดธรรมเนียมผิดระบบส่งผลทำให้วัฒนธรรมของตนเองต่างๆ ค่อยๆ สูญสิ้นไปอาจจะด้วยอิทธิพลของสื่อที่มันมากับกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้วัฒนธรรมอันดีงามของตนเองเสื่อมสลายและกำลังจะสูญหายไปทำให้สังคมอ่อนแอและขาดอัตลักษณ์

ด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นของการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในจังหวัดราชบุรีเพื่อให้แต่ละท้องถิ่นได้สามารถเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้ง่ายขึ้นรวดเร็วขึ้นและทันสมัยสัมพันธ์สถานการณ์การที่มี

เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้รู้เท่าทันกับอิทธิพลของสื่อที่มันมากับกระแสโลกาภิวัตน์โดยระบบสารสนเทศซึ่งเป็นเครื่องมือที่มากับกระแสโลกาภิวัตน์อยู่แล้วเพื่อจะทำให้ชุมชนรู้เท่าทันกับสิ่งที่มันกำลังมาคุกคามและหน่วยงานต่างๆ ได้สารสนเทศสำหรับวางแผนพัฒนา กำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลและสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี
2. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศมัลติมีเดียออนไลน์ด้านวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

พื้นที่

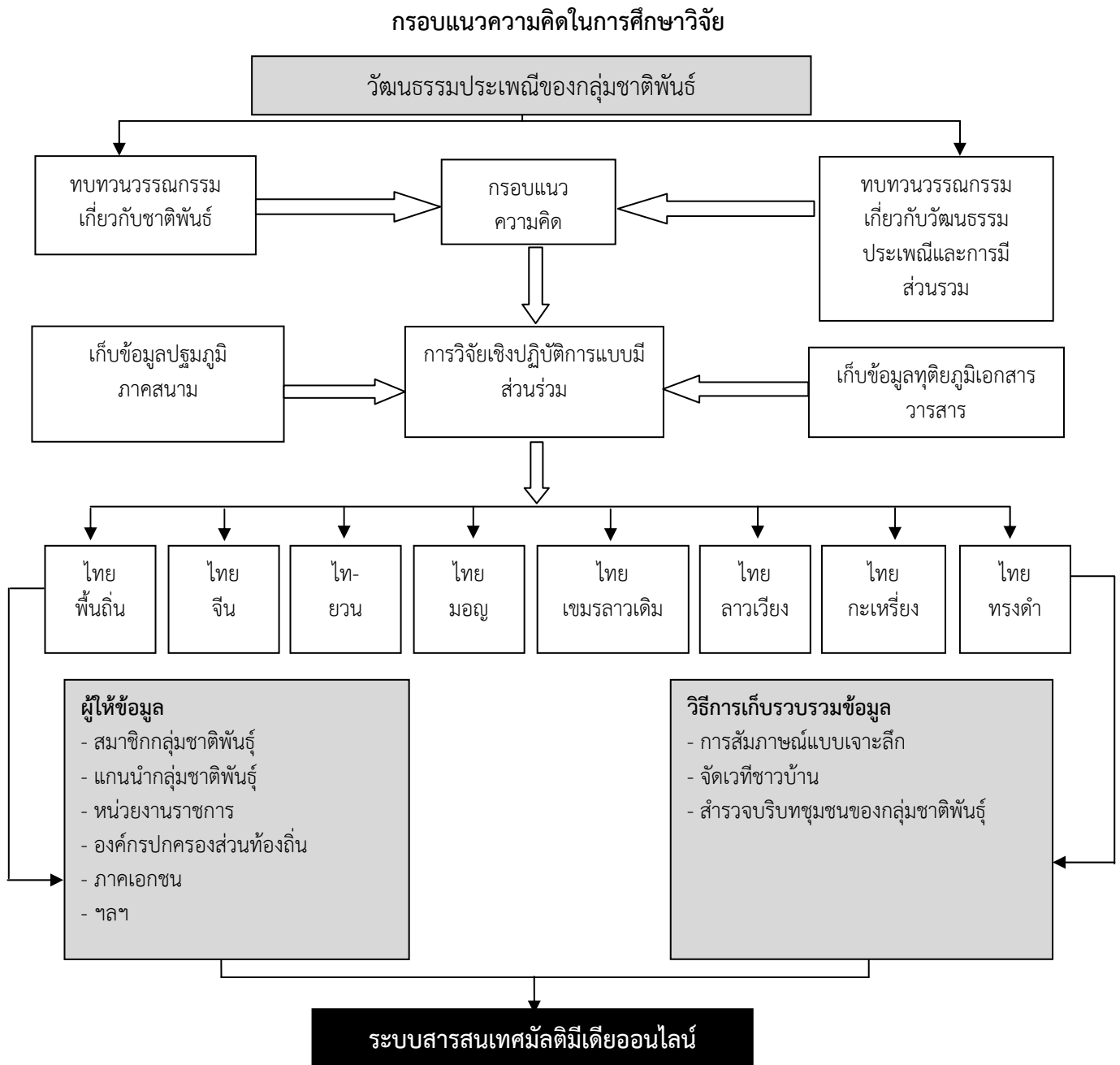
สถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูลคือจังหวัดราชบุรีทั้งหมด 10 อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมือง อำเภอบางแพ อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอจอมบึง อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา อำเภอวัดเพลง และอำเภอปากท่อ

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่

- 1) และสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี
- 2) ระบบสารสนเทศมัลติมีเดียออนไลน์ด้านวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี

กรอบแนวความคิดในการศึกษาวิจัย

กรอบแนวความคิดในการศึกษาวิจัยสามารถอธิบายกรอบความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ตัวแปรที่ศึกษาได้ดังนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับชาติพันธุ์ ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีและการมีส่วนร่วม และยังมีการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการลงภาคสนาม และข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร วารสารและงานวิจัยต่างๆ ทั้ง 8 ชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดราชบุรี ซึ่งผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ สมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์ แกนนำกลุ่มชาติพันธุ์ หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก สัมภาษณ์แบบกลุ่มของสมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์และนำข้อมูลและสารสนเทศทั้งหมดมาเก็บรวบรวมไว้ในรูปแบบของระบบสารสนเทศมัลติมีเดียออนไลน์ด้านวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรีดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1แสดงกรอบแนวความคิดในการศึกษาวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1) การพัฒนาระบบสารสนเทศหมายถึง การสร้างระบบงานในรูปแบบระบบสารสนเทศออนไลน์ โดยนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบเพื่อประมวลผลเรียบเรียงเปลี่ยนแปลงและจัดเก็บให้ได้ผลลัพธ์ตามต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรีหมายถึง ชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ซึ่ง 8 ชาติพันธุ์ ได้แก่ ชาติพันธุ์ไทยกะเหรี่ยง ชาติพันธุ์ไทยทรงดำ ชาติพันธุ์ไท-ยวน ชาติพันธุ์ไทยลาว เวียง ชาติพันธุ์เขมรลาวเดิม ชาติพันธุ์ไทยจีน ชาติพันธุ์ไทยมอญ และชาติพันธุ์ไทยพื้นถิ่น

3) วัฒนธรรมหมายถึงลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงามที่ 8 กลุ่มชาติพันธุ์ที่สร้างขึ้น สะสมปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและถ่ายทอดมาสู่รุ่นลูกหลานและใช้วัฒนธรรมเป็นแบบแผนในการ ดำเนินชีวิต

4) ประเพณีหมายถึงความประพฤติของของ 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรีที่นิยมปฏิบัติ ยึดถือกันมานานตามความเชื่อความศรัทธาที่กลุ่มของตนมีอยู่จนกลายเป็นแบบอย่างความคิดหรือ การกระทำที่สืบทอดกันมา

5) ระบบสารสนเทศมัลติมีเดียออนไลน์ หมายถึง ระบบที่มีการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยใน การรวบรวม จัดเก็บ หรือจัดการข้อมูลสารสนเทศ ไว้ในรูปแบบออนไลน์หรือเว็บไซต์ และข้อมูลจะ อยู่ในรูปแบบของมัลติมีเดีย ซึ่งประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว วิดีโอ และเสียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ชุมชนและสังคมมีฐานข้อมูลความรู้ด้านวัฒนธรรมและประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ใน ระดับชุมชนและสังคม
2. มีแหล่งบริการและเผยแพร่สารสนเทศท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี
3. กระตุ้นให้เกิดความสนใจและคิดค้นกระบวนการสืบค้นข้อมูลการเก็บรวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ศักยภาพของประเทศไทยมากขึ้น
4. สร้างความตระหนักให้กับเยาวชนสมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น
5. ประชาชนในท้องถิ่นจังหวัดราชบุรีมีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการนำไปต่อยอด ในเชิงพาณิชย์หน่วยงานและองค์กรต่างๆสามารถนำข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนเพื่อ พัฒนาท้องถิ่นต่อไป
6. มีสื่อเสริมการเรียนรู้ซึ่งมีลักษณะเป็นสื่อมัลติมีเดียเพื่อประกอบการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ด้านวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรีสำหรับการเรียนการสอนของเยาวชนใน ท้องถิ่นและบุคคลทั่วไป